

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 6. Magistratus non irascentis culpa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

dum, iuxta iudicium rationis, est vitiosus, etiam defectus passionis iræ fiat vitiosus. Deficit ergo ira hæc & passionis, & rationis, in parentibus, qui filios peccantes non plectunt; cum iisdem ipsi à summo iudice plectendi. Et, licet *Comica lenitatis hi patres, tragica asperitatis illi* sint, neutrique laudandi, efficit tamen plerumque lenitas, quàm asperitas filios deteriores. Quibus parcere, est eos occidere. Vixissent longè diutiùs filij sacerdotis Heli, si eos parens castigasset: lenitate sua & ipse mortem incurrit, & filijs vitam accidit, clemens homicida.

VI.
MAGI-
STRATVS
NON IRAS-
CENTIS
CVLPA.
Cælius
l, 26. c. 27.

Neque aliorum indulgentiâ corrupti, in eorū laudes eunt, à quibus corrigi eos oportet. Vt enim Diogenes Cynicus, cùm esset conspicatus indecenter voracem puerum, pedagogo plagam incussit, inferens: *Vt quid ita imbuis?* ita iram quoque Numinis experientur, qui, quando officiū exigit, non irascuntur. Sunt autem in hoc numero, non Pedagogi tantùm & Magistri, qui sibi concreditos clientes discipulosque vino madidos, sine indignatione, aspiciunt; & non rarò ipsi, vt profundius immergantur, propinant, urgent, docent, non orare, sed potare, vt discipulos habeant ebrietatis; non, inquam, in

in hoc numero hi tantum sunt; sed alti etiam Magistratus, Principes, Reges, Imperatores. Celebrabatur aliquando Charillus, ibi Archidamas subiunxit: *Quinam hic bonus sit, qui nec improbis est acerbus?* Magistratum, Principem, Regem, Imperatorem, fulmini illi similem esse decet, quod mollia non lædit, dura conterit: ita enim & illi amabiles esse debent probis, improbis seueri; quia illi suauitate, isti metu reguntur. Improbus, qui non timet, quiduis audet. Princeps ergo, qui non potest irasci, qui bile caret, qui columba sine felle, agnus sine dente vocatur, quia non metuitur, merito ipse metuere debet iram Dei omnipotentis. Est enim causa maximorum in Repub. malorum. Nulla sub eo iustitia, nulla securitas; sed perfidia, proditiones, libidines, & omnis iniquitatis ac impuritatis machinationes, sub eo, vigent. Venduntur iudicia, emuntur sententiae, proscribuntur leges; & pecunia ab hoste donata aequè est chara, ac si à Principe proprio venisset. Quid enim? aiunt, si fraus succedit, opes crescent: si deprehendor, non periclitator, Princeps enim meus, sponsia mollior est, nequit irasci; quid igitur obstat, quò minus illius causam pronunciem esse iustiorè,
cuius

Plutarcha
de discernendis
adulatoribus.

cuius manū in me experior largiorem? Pro-
mittit hostis grandia; maiora sunt munera,
quàm stipendia; illi seruo, à quo plus acci-
pio. Nihil mihi est timendum, sub magistra-
tu non irascente; vigilet ergo audacia, iusti-
tia dormiente. Facere iubet mala, qui non
punit. Qui tolerat adulteria, est in alieno
crimine adulter. Qui dissimulat malum, fa-
cit malum. Ita etiam alioqui bonus prin-
ceps, castus rex, & integritatis amans magi-
stratus, causa est omnium, in ciuitate, pro-
uincia, regnoué, malorum, si nunquam iras-
citur. Quibus proin meritò dici potest: *Iras-*
cimini, & nolite peccare: nam & sine peccato
irasci, & ni, cum res exigit, irascimini, pec-
care potestis. Hæc ira, non est contra chari-
tatem, sed ad charitatem originem suam re-
fert. Immo odit, qui non punit. Quod enim
de filijs, id & de alijs subditis dici intelligiq;
debet. De filijs autem dicitur: *Qui parcit vir-*
ga, odit filium suum: qui autem diligit illum, in-
stanter erudit. Quantum autem oderit, è D.

Prou. 13.
24.

S. Chryf.
lib. 3. ad
uerf. vitu-
perato-
res vit.
mon.

Chrysofomo accipe: *Hos ergo patres, ait,*
quod nemo tamen me commotius dicere, quàm ve-
rius existimet, parricidis ipsis immaniores sceler-
ratioresq; dixerim. Illi enim corpus ab anima dif-
separant; isti & animam, & corpus æternis igni-
bus

bus tradunt. Atque is quidem, qui corpore occiditur necessario naturali lege, etiamsi necatus non fuisset, moreretur: hic verò sempiternam mortem vitare potuisset, nisi hanc illi conscivisset paterna negligentia. Præterea corporis mortem superveniens protinus resurrectionis gloria delere poterit facillimè, anima verò interitum nihil solvere poterit, cum sibi nulla tum sit reliqua salutis spes, verùm immortales cruciatus luere cogatur. Itaque non iniuria parentes (& magistratus) eiusmodi deteriores parricidis esse diximus. Hac de causa Sapiens ait: *Tu virga percuties eum, & animam eius de inferno liberabis.*

Prou. 23.
14.

VII.

CONCIONATORVM
NON
IRASCENTIVM
CVLPA.
Plutarchi
de virt.
moralis.

Quod de Concionatoribus ipsis occini potest. Nam si Cynicorum vertex Diogenes sapienter putatur locutus, quando, auditis Platonis laudibus, dixit: *Quid verò habet ille præclari, qui tam diu Philosophiam professus, nemini acerbus fuit?* quid ad Concionatores dicet iudex Deus, qui floribus tantùm verborum student? qui mulcere aures, non corrigere mores populi volunt? qui iucunda, non utilia proferunt? qui semper auditores laudant, nunquam emendant; Encomiastæ, non Ecclesiastæ? qui, ut ipsi nunquam sunt in dicendo vehementes, ita neque alios unquam commouent vehementer? vitijs placati,

S

ti,